

Драматичний твір

**Тащенко Ганна Володимирівна
(факультет іноземних мов, гр. ЯЕ 52)**

Уривок з п'єси Тенессі Вільямса «Період пристосування»

ІЗАБЕЛЬ Мій викладач з філософії у баптистському коледжі, що я відвідувала... Колись він сказав: «Ми всі народжуємося, живемо і помираємо під тягарем трьох найважливіших запитань: Звідки ми прийшли? Чому? І куди, о, куди ми прямуємо?»

РАЛЬФ Коли, кажете, ви вийшли заміж?

ІЗАБЕЛЬ Учора. Учора вранці.

РАЛЬФ Так недавно? Знаєте, він повернеться й оком змигнути не встигнете.

[Він все ще милується її витонченою фігурою]

ІЗАБЕЛЬ Що?

РАЛЬФ Нічого.

ІЗАБЕЛЬ Кажіть!

РАЛЬФ Вам подобається різдвяна музика?

ІЗАБЕЛЬ Усе, окрім пісні «Біле Різдво»*.

[Поки вона простягає руку до уявного вогню, Ральф стоїть трохи позаду, все ще розглядаючи її з голови до п'ят в урочистому замилюванні]

РАЛЬФ О, ви не любите «Біле Різдво»?

ІЗАБЕЛЬ Радіо – це мало не єдина річ, що працює в тій машині! Воно було ввімкнене увесь час. [Вона стомлено сміється] Розмовляти було неможливо, навіть якби було таке бажання! «Біле Різдво» увімкнули, певно, тому, що тут весь цей час ішов сніг, учора і – сьогодні...

РАЛЬФ Радіо у катафалку?

ІЗАБЕЛЬ ... Думаю, вони ввімкнули його на шляху з кладовища. Хай там як, в якийсь момент я дотяглася до приймача і зробила тихіше. Він нічого не сказав, просто простягнув руку і знову додав гучності. Чи не дивно, що така дрібниця може бути настільки образливою? Тоді я розплакалася, я плачу й досі! Я вдала, що дивлюсь у вікно машини, доки не стемніло.

РАЛЬФ Вам просто потрібно трохи часу, щоб пристосуватися один до одного.

ІЗАБЕЛЬ Що роблять з нареченою, яку залишили у вас на порозі, містере Бейтс?

РАЛЬФ Ну, я... Ха-ха! – Зі мною такого раніше не траплялося!

ІЗАБЕЛЬ Раніше? От тепер ви з цим зіткнулися. Сподіваюсь, ви знаєте, що робити. Знаєте, чому я впевнена, що він покинув мене? Він вніс лише мої валізи, а свої залишив у машині, він приніс усі мої речі, окрім маленької синьої сумочки на змійці, її він чомусь залишив. Можливо, він хоче знайти іншу супутницю, яка б могла нею скористатися.

РАЛЬФ Леді, ви геть знервовані.

ІЗАБЕЛЬ Ви колись були настільки втомлені, що не розуміли, що робите чи говорите?

РАЛЬФ Так. І часто.

ІЗАБЕЛЬ Я зараз саме в такому стані, тож візьміть це до уваги. Та аптека, мабуть, далеченько...

[Вона знов підходить до вікна і розсуває занавіски, щоб визирнути на вулицю]

РАЛЬФ Здається, що його немає вже вдвічі довше, якщо це те, про що ви думаєте.

ІЗАБЕЛЬ Не знаю, чому мені має бути не байдуже, окрім моєї сумочки з косметикою.

РАЛЬФ [намагаючись обережно випитати, що сталося]

Де ви провели минулу ніч?

ІЗАБЕЛЬ [неуважно] Де ми провели минулу ніч?

РАЛЬФ Так. Де ви зупинялися на ніч?

ІЗАБЕЛЬ [потираючи лоб та спантеличено зітхаючи] У..., у – А! У таборі для туристів, що називається Олд Мен Ривер Мотель? Так, в Олд Мен Ривер Мотель.

РАЛЬФ Так не повинно бути. Першу ніч треб проводити у по-справжньому гарному місці, скільки б це не коштувало. Це справді важливо для подальших стосунків. [Він долив собі випити і підійшов до бару. Вона знов підбігла до вікна, почувши шум машини]. Якщо неправильно почнеш, то щоб це виправити може знадобитися чимало часу. [Вона кивнула на знак згоди]. Ем-хмммм. Стіни між людьми зростають до біса швидше, ніж ламаються... Хочете, щоб я пообіцяв, що він повернеться? Я зроблю це, я дам вам слово. Гей. [Він клацнув пальцями].

Він купив мені різдвяний подарунок? Якщо ні, саме цим він і займається. Це пояснює, куди він поїхав. [Вони обидва замовкають. Вона сумно сидить біля вогню] Що було не так минулої ночі?

ІЗАБЕЛЬ Не говорімо про це.

РАЛЬФ Я не хочу втручатися у ваші приватні, особисті стосунки, але...

ІЗАБЕЛЬ Тоді й не втручайтеся! Я просто розповім і, можливо, ви мене зрозумієте. Мені бракувало досвіду, містере Бейтс, незважаючи на те, що я працювала медсестрою, коли була студенткою, доки мене не звільнили. Може тому, що я виросла в маленькому містечку, єдина дитина, яку занадто опікували. Мені не дозволяли ходити на побачення до останнього року навчання в старшій школі, а після того мій батько наполягав на знайомстві з хлопцями, з якими я зустрічалася і встановив жорсткі правила, о котрій мені повертатися з вечірок та інше. А якщо він вхопить запах спиртного від когось із хлопців? Біля дверей? Ноги того хлопця не було б у нашому домі! І та невеличка умова відлякувала багатьох.

РАЛЬФ Не сумніваюся. Їм довелося б жувати арахіс, перед тим, як заходити по вас, люба. [Він всміхається, замислено дивлячись на вогонь] Ми так і робили в притулку для сиріт сестер милосердя в Мобілі**.

ІЗАБЕЛЬ [зворушена] О! Ви сирота, Мр. Бейтс?

РАЛЬФ Так, я мав таку привілей.

[Він знов зіслизнув зі стільця, щоб поворушити жарини.. Вона бере старовинні міхи і роздуває полум'я, схилившись поруч з ним]

ІЗАБЕЛЬ То ви сирота! Люди, що виросли сиротами... Вони більше цінують любов, чи не так?

РАЛЬФ Скажімо так, їм тяжче її отримати. Щоб отримати, спершу треба її віддати: тож так, вони більше цінують любов.

[Він знов сідає на стілець. Вона схиляється над комином, щоб роздути міхами полум'я. Світло мерехтить, освітлюючи їх сором'язливі ніжні обличчя]

ІЗАБЕЛЬ Але мати такого батька як мій також привілей. [Вона знову мало не плаче] Дуже суворий, але відданий. Не хотів, щоб я стала медсестрою, але я твердо вирішила, думала, що маю покликання, уявляла себе медсестрою як Флоренс Найтінгейл. Леді з лампою? Заснувати клініку у верхів'ї Амазонки... [Вона гірко всміхається] Егеж, у мене були величні мрії про те, як стану молодою відданою медсестрою, яка працює пліч-о-пліч з ...

[Вона сором'язливо замовкає]

РАЛЬФ З відданим молодим лікарем?

ІЗАБЕЛЬ Ні, лікар був би старшим, ну, не занадто старим, але старшим. Я уявляла, як проходжу між ліжками, знаєте, тими солом'яними ліжками, допомагаю хворим на чуму в джунглях, наражаюсь на небезпеку заразитися самій...

[Трохи жартівливо]

РАЛЬФ Заразитися?

ІЗАБЕЛЬ Так, врешті-решт заразитися самій...

РАЛЬФ Які були симптоми хвороби?

ІЗАБЕЛЬ Невеликі плями на... руках? [Вона дарує йому швидку посмішку]

РАЛЬФ [занурюючись у фантазії разом з нею] Ви б носили рукавички, щоб їх приховати...

ІЗАБЕЛЬ Авжеж, гумові рукавички увесь час.

РАЛЬФ Плями вкриті затверділою шкірою чи скоріше схожі грибок?

[Вони разом сміються]

ІЗАБЕЛЬ Не думаю, що я – таки так, я уявляла їх схожими на луску! Як срібляста луска ніби в риби, що з'являється в мене на руках, поступово переходить на зап'ястки, передпліччя...

РАЛЬФ А молодий лікар дізнається, що ви приховуєте свій стан...

ІЗАБЕЛЬ Лікар середнього віку, що молодо виглядає, містере Бейтс! Авжеж, дізнається, що я приховую, що сама заразилася чумою, а потім вражаюча сцена, де я говорю: «О! Ви не повинні мене торкатися!» Але він, звісно, пристрасно хапає мене в обійми, ризикуючи заразитися самому.

[Ральф щиро посміхається, встаючи зі стільця, щоб знову поворушити жарини. Вона сідає на підлогу, поруч з ним роздуваючи полум'я міхами]

ІЗАБЕЛЬ І любов сильніша за смерть. Уявляєте картину?

РАЛЬФ Так, уявляю.

ІЗАБЕЛЬ Ми гарненько посміялися. Ви чарівник, Ральфе, змусили мене сьогодні сміятися навіть у моїй теперішній ситуації. Ми з Джорджем ніколи не сміємося, разом ніколи. О! Він жартує, ще б пак! Але ми ніколи по-справжньому не сміємося разом, а це, мені здається, поганий знак, бо думаю, що подружжя не може прожити щасливе життя, якщо не ділити на двох як сміх, так і сльози.

*White Christmas – американська естрадна різдвяна пісня, вперше виконана Бінгом Кросбі у 1941р. Згідно з Книгою рекордів Гінесса вона стала однією з найпопулярніших пісень XX ст.

**Мобіль – місто в штаті Алабама, США.